

Kecskeméti Katona József Múzeum

Pályázat

Múzeumok éjszakája és a hozzá kapcsolódó együttműködések megvalósítására

Kiíró: NKA Közgyűjtemények Kollégiuma

Pályázati azonosító: 3507/00122

Kecskeméti Katona József Múzeum „Cifrapalota” Kiállítóhelye
Pályázati beszámoló

Programfelelős: Bencsik Orsolya kulturális programszervező

2015.

A Kecskeméti Katona József Múzeum „Cifrapalota” Kiállítóhelye évek óta nagy sikerrel kapcsolódik a Múzeumok Éjszakája rendezvényhez. A programkínálaton belül minden alkalommal az aktuális időszak kiállításokra irányítjuk a reflektorfényt, ám természetesen az állandó kiállításokból is ihletet merítünk. A Múzeumok Éjszakája mindig olyan lehetőség számunkra, melynek segítségével egy kicsit kitekinthetünk a hagyományos múzeumi előadások és kézműves műhelyek tárházából, és egy-egy kultúra különleges hangulatát megidézzük a látogatók széles rétegét szólíthatjuk meg, kiléphetünk a múzeum falai közül, utcai akciók, felvonulások segítségével csalogatjuk be közönségünket, és a szakmaiságot is szem előtt tartva szórakoztató alkalmakkal kedveskedhetünk az érdeklődőknek. Ezúton köszönjük az *NKA Közgyűjtemények Kollégiuma* támogatását, hiszen immár második éve, hogy a Múzeumok Éjszakája pályázat segítségével színesíthetjük a rendezvényünket, több fellépőt hívhatunk meg, több programpontot csatolhatunk kiállításainkhoz, melyet a pozitív látogatói visszajelzések alapján a jövőben is követendő útnak tartunk.

Az idei évben a török kultúrát emeltük ki „*A beszélő köntös*” nyomában című, 2015. július 31-től megnyílt kiállítás előzményeként, melyhez számos érdekes tárlatot és eseményt kapcsolunk.

A kiállítás Kecskemét szabad város és tartozékainak (bérelt legelőinek, gazdálkodó pusztáinak Vecséstől Pusztaszerig) gazdaságát, életmódját művelődés történetének eseményeit mutatja be a török hódoltság korában, az 1500-as évek közepétől az 1600-as évek végéig.

Emellett a *Nagyurak és vezérek*-kiállítás nyomán az avar korszakra is hangsúlyt helyeztünk, és a II. világháború emléke előtt is adóztunk. A gyerekeknek összeállított kézműves sarokhoz pedig főként a szegedi Móra Ferenc Múzeum *Móra mesebirodalma* című vándorkiállítása szolgáltatott kitűnő alapot.

A Gölbasi Vitézei Egyesület

Programismertető:

18. 00 órától Nijat Ayvaz fotográfus, kultúrantropológus „Ég-föld, tűz-víz és az ember” – az én Törökországom című kiállításának megnyitójára került sor. A fotókiállításon a szerző által 2010-ben készített képek szerepeltek. Nijat Ayvaz ebben az évben Törökország különféle tájait járta, ahol az emberi élet és alkotás teremtő erejét, a mai kézművesség mindennapjait fedezte fel. A kiállítást Farkas Gábor Kecskemét Díszpolgára nyitotta meg, s a megnyitót Buda Ádám énekmondó előadása kísérte.

Emellett Ahmet Sacit Açıkgözoğlu és tanítványai munkáit, a különleges ebru technikával készült képeit is megtekinthették a Múzeumok Éjszakája rendezvényre érkezők, mely az "Ősi, mint a föld, szent, mint a víz" címet kapta, és a Yunus Emre Enstitüsü Budapesti Török Kulturális Intézet jóvoltából került a Cifrapalota falai közé. A két kiállítás projektfelelőse Kirston Vízi József múzeumi kultúra közvetítő volt.

A fotókiállítás megnyitója

Az ebru-kiállításra látogatók

Szintén a török programokhoz fűztük az országsszerte ismert tatai *Gölbasi Vitézei Egyesület* vendég-programjait. 19.00 órától jelmezes felvonulás indult a Cifrapalotától a Kecskeméti Katona József Múzeumig. Emellett az egyesület az egész este folyamán fegyver- és viselet bemutatóval szórakoztatta a közönséget. A bemutatók témája többek között a szeldzsukok vándorlása, közös török magyar múlt, a török birodalom kialakulása, a hatalom megszilárdítása, új haderő, új fegyverek felállítása, és az európai hódítások voltak. A teremben a török katonai múltra utaló díszsátor várta az érdeklődőket, útiladással, szőnyegekkel, használati tárgyakkal, teázó, kávézó készletekkel. A Cifrapalota udvarán a török kávézó hangulatát teremtették meg, vasrácsos kosárban nyíltszíni kávépörköléssel és – főzéssel, korabeli mintával ellátott terítővel, korhű eszközökkel, ősi szeldzsuk mintájú poharakkal.

Nijat Ayvaz a török sátorban

Ugyancsak egész estés kínálattal érkezett hozzánk a Had-és Kultúrtörténeti Egyesület a *Történetek a világháborúk nemzedékéről* című II. világháborús időszak kiállítás kapcsán.

A kiállítás a „Hazatérnek” — 1914-2014 című első világháborús tárlat folytatásaként került megrendezésre, dr. Tombáczné dr. Végh Katalin és Szabóné Bognár Anikó kurátori munkájának köszönhetően, s a muzeológia eszközeivel állított emléket a magyar katonáknak s a polgári áldozatoknak.

A gazdag emléktárgy és fegyver kollekciót a Had- és Kultúrtörténeti Egyesület beöltözött tagjai mutatták be a közönségnek, s emellett számos érdekességet tudhattak meg a II. világháborús fegyverekről és felszerelésekről, melyek közül néhányat kézbe foghattak. 19. 30 órakor és 21 órakor Polgár Zoltán, az egyesület tagja ismeretterjesztő előadást is tartott az érdeklődőknek.

A kiállítás 2015-ös központi tematikához, az *Élő Erdélyhez* is kapcsolódott, hiszen Erdély 20. századi története kiemelt szerephez került a tárlatban. Ezen belül külön egységet kapott a Kratochvil Károly vezette Székely hadosztály, a Trianoni békeszerződés és következményei, a területi revízió évtizedei, és Észak-Erdély visszacsatolása. Szintén ehhez a tárlathoz csatlakozott a Kecskeméti Magyar Szablyavívó Iskola egész estés bemutatója.

Polgár Zoltán előadása

19.00 órától élvezetes tárlatvezetést hallgatattak meg az ide látogatók a Cifrapalota *Nagyurak és vezérek — Híres avar leletek a Kiskunságból*-állandó kiállításában Dr. Wicker Erika régész, kurátor jóvoltából. A programot *Csillagfényes aranyragyogás a Múzeumok Éjszakáján* címmel hirdettük meg, hiszen a Kárpát-medence híres avar leletei várták a látogatót hangulatos ázsiai zenei aláfestéssel a csillagtakarós fekete enteriőrben, ahol az a különleges fényforrást a ledsorokkal megvilágított vitrinek mellett az aranytárgyak ragyogása adta.

Várakozás a tárlatvezetés előtt

A *Kézműves sarokban* 18.00 órától 21. 00 óráig a szegedi Móra Ferenc Múzeum *Móra mesebirodalma*-kiállításához kapcsolódva cinegét varrhattak, Csilicsali Csalavári Csalavér fakanálbábót, és Gavallér Zsiráf fakanálbábót készíthettek, Csókai Csóka ujjbábót és Sündisznócska – hűtőmágnest alkothattak a kicsik. Emellett a játékokkal teli tárlat a Múzeumok Éjszakáján is egy vidám kalandozásra invitálta a gyermekeket, egy csodálatos mesefába rejtett társasjátékokkal, hangulatos olvasósarokkal, és a mulatságos betűteszta-játékkal.

Ezután 23. 00 óráig avar kori griffes övveret másolatát készíthették el a *Nagyurak és vezérek* tárlat kapcsán. A foglalkozásokon Merinu Éva múzeumpedagógus, és Bencsik Orsolya kulturális programszervező közreműködtek.

Kézműves sarok

Kézműves sarok

A festészet iránt érdeklődők idén is ellátogathattak a gazdag képzőművészeti állandó kiállításunkra, mely a *Kecskeméti Művésztelep*, Mednyánszky László, Farkas István, Nagy István, Tóth Menyhért valamint a 20. század első felének magyar festészetébe nyújt betekintést.

18.00 órától 22.00 óráig a játékos kedvű családok a Népi Iparművészeti Gyűjteménnyel közösen összeállított kvíz sorunkat tölthették ki. A kvízzjáték célja az érintett múzeumok kiállításainak népszerűsítése volt. A helyes megfejtők számára intézményenként 20-20 db ingyenes családi belépőt ajánlottunk fel, melyek közül 10-10 darab ingyenes tárlatvezetésre is beváltható. Tárlatvezetéseink előzetes egyeztetést igényelnek, így személyre szabottan, a hozzánk érkezők érdeklődését figyelembe véve tartjuk meg azokat a 2015-ös évben.

[Programismertető a honlapon:](#)

muzeum.kecskemethu/muzej2015/

A rendezvény szakmai elemzése:

18. 00 órától a Cifrapalota fölszintjén Nijat Ayvaz fotográfus, kultúrantropológus „Ég-föld, tűz-víz és az ember” – az én Törökországom című kiállításának megnyitójára került sor, melyre Kecskemét város képviselője Dr. Szeberényi Gyula Tamás alpolgármester, Öveges László főépítész, Salacz László Kecskemét országgyűlési képviselő, Erdogan Erken, Kecskemét tiszteletbeli konzulja valamint számos híresség, például Buda Ferenc Kossuth-díjas költő is ellátogatott. A kiállított fotók témája, a törökországi életképek a látogatói csoportok széles skáláját vonzotta, a török kultúra kedvelőitől kezdve a fotós szakmából érkezett vendégeken keresztül a műkedvelő látogatókig. Külön érdekességet jelentett, hogy a török-magyar történelmi múlt megidézése mellett (mely inkább a további török programok célkitűzése volt) ez a tárlat egy kortárs nézőpontot kínált fel, és így a mai török-magyar kapcsolatok életben tartásának lehetőségét tartotta szem előtt. A különleges kulturális csemegéhez remek aláfestésként szolgált Buda Ádám énekmondó, régi zenész előadása.

18.00 órától 24.00-ig kínálta színes programjait a tatai *Gölbasi Vitézei Egyesület* a Cifrapalota földszinti termeiben és a belső udvarán. Ezúttal a kortárs vizuális médium által nyújtott nézőpont mellé a török témán belül egy történelmi visszatekintő került, melyre a családokat vártuk. A fegyver és viselet bemutatókat, a török janicsárok felvonulását, az utcai puska lövést a gyermekek élvezték a legjobban, de az egyesület a felnőttek számára is készült számos érdekes történelemhez kapcsolódó információval. Az udvaron berendezett török kávézó a pihenni vágyó vendégeinket vonzotta leginkább, ahol szintén sok mindent megtudhattak a kávékultúra fejlődéséről. Az információszerzés mellett mindig szem előtt tartjuk a különféle érzékszervek megragadását célzó elemek fontosságát, legyen szó akár vizuális, akár kulináris, akár auditív ingerekről. A *Gölbasi Vitézei Egyesület* látványos díszletei, korhű eszközei, valamint az igényes előadások mind a szemet, mind a szájat, mind pedig az elmét jóllakatták.

Rengeteg érdeklődőt vonzott a Had- és Kultúrtörténelmi Egyesület egész estés, 18.00 órától 24.00 óráig tartó II. világháborús fegyverbemutatója az első emeleten. A Cifrapalota immár bevett gyakorlatként tekint egy-egy kiállítás élményekkel gazdagított, interaktív bemutatására. A 2015. február 15-én lezárult *Hazatérnek* kiállításához fűződve hívtuk meg elsőként az egyesületet, hogy a fegyverszakértő szempontjából beszéljenek a gyerekeknek a háború borzalmairól. Örömmel tapasztaltuk, hogy a Múzeumok Éjszakáján a felnőtt közönség is, különösen a férfiak, szívesen vették az első kézből származó, rendkívül részletes bemutatást, és hatalmas tömeg gyűlt össze a 19. 30 órakor és 21 órakor tartott előadásokon. Ugyanez a látogatói réteg fordult meg a Magyar Szablyavívó Iskola által tartott bemutatón, 18.00 órától 24.00 óráig, szintén az első emeleten.

Ugyancsak az első emeleten hallgathatták meg Dr. Wicker Erika régész, kurátor tárlatvezetését a látogatók, 19.00 órai kezdettel a *Nagyurak és vezérek*-kiállításban. A Múzeumok Éjszakája a kikapcsolódás mellett a művelődésre is jó lehetőség, így erre a programpontra főleg a régészetben elmélyülni vágyó felnőttek érkeztek. Az ilyen alkalmak során a látogató betekintést nyerhet a muzeológiába, megsejthet valamit a szakember kutatáshoz, és tárgyakhoz fűződő lelkesedéséből, így felhívhatjuk a figyelmet a muzeológia vonzó oldalára, amit maradéktalanul sikerült is teljesítenünk.

Főleg a kisgyermekes családok érkeztek a *Kézműves sarok* 18.00 órától 23. 00 óráig tartó foglalkozásaira, a földszinti termeikbe, mely a *Móra mesebirodalma* kiállításához és a *Nagyurak és vezérek* tárlathoz kapcsolódott. A Móra-kiállítás önmagában is egy különleges, interaktív tér, ahol az irodalmi szövegek rengetegében megannyi játékos ismeretterjesztő feladat szolgálja a kicsik épülését, s amely a szegedi Móra Ferenc Múzeum munkatársainak szakértelmét dicséri. A

kiállításokhoz Merinu Éva múzeumpedagógus rengeteg kézműves foglalkozást kapcsolt 2015. év tavaszán, melyekből most egy válogatást készített elő a gyerekek számára. Külön öröm, hogy a kézműves foglalkozások révén azok is bepillanthatnak a Cifrapalota műhelyfoglalkozásainak egy szeletébe, akik év közben nem tudtak eljönni az iskolai csoportokkal, de azok közül is visszatértek hozzánk, akik már látták a kiállításokat. A fesztiválok során lebonyolított múzeumpedagógiai foglalkozások mindig azt a célt szolgálják, hogy a gyerekek szívesen betérjenek illetve visszatérjenek a múzeum falai közé. A gyermekcsoportokra úgy tekintünk, mint a múzeum legfontosabb látogatói bázisára, hiszen szüleiket, testvéreiket is magukkal hozzák egy-egy rendezvényre. A Múzeumok Éjszakáján tartott kézműveskedés, most is, mint mindig a legkeresettebb programok közé tartozott.

A Népi Iparművészeti Múzeummal együttműködés révén összeállított kvízzjátékban 15 helyes megfejtő között sorsoltunk ki belépőket, így 15 család ingyenes látogatására számítottunk 2015-ben. A játékban 18. 00 órától 22. 00 óráig vehettek részt a látogatók. A Népi Iparművészeti Gyűjtemény viszonylag messze van a városközponttól, s a kvíz segítségével azok is értesülhettek az ott lévő programokról, akik csupán központban rendezett eseményekre figyeltek fel. Emellett a kvízzjáték célja a két múzeum kiállításainak hosszú távú, a Múzeumok Éjszakáján túlmenő népszerűsítése volt. A látogatókkal való élő kapcsolat, a tárlatvezetések személyes hangvétele, valamint kulturális javaink minél szélesebb körű megismertetése lebegett a szemünk előtt, mikor ezt a kezdeményezést kidolgoztuk. A nyertes családok bejelentkezése folyamatban van, a tárlatvezetések a család érdeklődési körének megfelelően alakítjuk ki.

A 2015-i évi Múzeumok Éjszakájának sikere a tavalyi rendezvény eredményeihez mérhető. Tavaly 6541 fő járt nálunk a Cifrapalotában ezen az alkalmon, most 6693 fő csatlakozott a Cifrapalota eseményeihez a török felvonulás megtekintőivel együtt. A siker a változatos, könnyen fogyasztható, mégis ismeretbővítésre szolgáló programoknak és a *Kecskeméti Katona József Múzeum* valamint a közreműködők, a *Gölbasi Vitézei Egyesület*, a *Had- és Kultúrtörténeti Egyesület*, a szegedi *Móra Ferenc Múzeum* a *Népi Iparművészeti Gyűjtemény* és a *Yunus Emre Enstitüsü Budapesti Török Kulturális Intézet* közös munkájának köszönhető. Programjainkkal az óvodáskortól a nyugdíjas korig minden érdeklődőt vendégül láthattunk. Előadásaink, tárlatvezetéseink, és a fotókiállítás ünnepélyes megnyitója a szakmabeliekhez és a laikus közönséghez egyaránt szóltak, a török felvonulás és török kávézó pedig a kikapcsolódni vágyók igényeihez illeszkedett. A kisgyermek a kézműves foglalkozásokat és a török sátor hangulatát élvezték a leginkább.

Fotódokumentáció

Nijat Ayvaz kiállítása

Buda Ádám előadása

Török sátor - Gölbasi Vitézei Egyesület

Török kávézó

Török felvonulás

Polgár Zoltán előadása

Gyülekező a Nagyrak és vezérek tárlatvezetés előtt

Kézműves sarok

Kézműves sarok

Móra mesebirodalma